

RAADSVOORSTEL 2025

		Datum voorstel:	13-05-2025
Registratiekenmerk:	Z349650		
Raadsvergadering van:	10-07-2025		
Vergadering Commissie van:	10-06-2025		
Portefeuillehouder:	Rik Dekker		
Behandelend ambtenaar:			
Onderwerp/ voorstel:	Vangnetuitkering Participatiewet 2024		

Aan de Raad.

Voorstel
Instemmen met de aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2024.

Inleiding

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.

Tekorten en overschotten komen in principe voor eigen rekening van gemeenten, maar gemeenten met een omvangrijk tekort komen onder voorwaarden in aanmerking voor een aanvullend budget. Dit heet de 'vangnetuitkering'. Over 2024 had gemeente Woudenberg een tekort op de BUIG van € 218.514 (budget BUIG van € 1.801.544). Hiermee komt de gemeente in aanmerking voor een vangnetuitkering ter hoogte van € 41.699.

Om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering dient de gemeente een aanvraag in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie Vangnet Participatiewet (hierna: TC). Het college verklaart in een aanvraagformulier wat de oorzaken van het tekort zijn, geeft aan welke maatregelen zijn genomen om het tekort te reduceren en welke effecten zij hiervan verwacht.

De verklaring, die als bijlage bij dit voorstel is gevoegd moet de instemming hebben van de gemeenteraad. De instemming van de gemeenteraad heeft uitsluitend betrekking op het treffen van de maatregelen. De instemming heeft geen betrekking op de inhoudelijke aspecten van de getroffen maatregelen.

De toetsingscommissie heeft een checklist gemaakt voor gemeenteraadsleden, dat raadsleden kunnen gebruiken bij het beoordelen van de vangnetaanvraag van het college. De checklist is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Beoogd resultaat

De gemeenteraad inzicht geven in de oorzaken van het tekort op de BUIG, de maatregelen die genomen worden en het effect dat deze maatregelen beogen zodat zij kan instemmen met de aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2024 en de gemeente Woudenberg de vangnetuitkering kan aanvragen.

Kader

Artikel 69 Participatiewet.

Argumenten

1.1 Het tekort op het budget voor de uitvoering van de Participatiewet in 2024 is dusdanig dat gemeente Woudenberg in aanmerking komt voor een vangnetuitkering.

Om in aanmerking te komen voor een Vangnetuitkering moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet. Daarnaast moet over 2022, 2023 en 2024 sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over alleen de definitief over 2024 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet.

De gemeente Woudenberg voldoet aan beide voorwaarden.

Budget BUIG 2024	€	2.020.058
Kosten BUIG 2024	€	1.801.544
Tekort	€	-218.514
Cumulatief		-12,13%

De netto lasten van het Participatiewet-budget 2024 bedraagt 112.13%

De netto lasten van het Participatiewet-budget 2022 tot en met 2024 bedraagt 121.46%

Op grond van de rekentool van de toetsingscommissie bedraagt het geprognoseerde bedrag van de vangnetuitkering 2024 voor Woudenberg een bedrag van € 41.699.

De belangrijkste oorzaak van het tekort wordt toegelicht in de verklaring van het college in het aanvraagformulier (bijlage). Samengevat gaat het met name om een piek in de instroom, met name in het laatste kwartaal van 2024. Dit betrof vooral statushouders en jongeren met een psychische kwetsbaarheid die tijdelijk niet in staat zijn een opleiding te volgen of te werken. Dit veroorzaakt een 'trechtersvorming' in het bijstandsbestand, waarbij een groeiend aantal mensen in een langdurig traject zit voordat ze kunnen uitstromen naar werk. Een inburgeringstraject duurt drie jaar.

1.2 Er zijn aanvullende maatregelen getroffen om het tekort zoveel mogelijk te beperken.

In de aanvraag verklaart het college dat er interne en externe maatregelen zijn getroffen om te komen tot tekortreductie. Dit is een voorwaarde om in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering. De focus ligt bij deze maatregelen op het bevorderen van duurzame uitstroom uit de bijstand en het verkorten van de uitkeringsduur.

Kanttekeningen en risico's

Strikte voorwaarden bij toekenning vangnetuitkering

Er is een risico dat de aanvraag deels of geheel niet wordt toegekend als niet aan alle voorwaarden wordt voldaan, of als er onvoldoende onderbouwing wordt geleverd.

Het college is van mening dat aan alle financiële en procedurele voorwaarden van de vangnetuitkering is voldaan.

Maatschappelijk draagvlak

1. *Duurzaamheid*

Dankzij het vangnet zijn er meer financiële middelen die inwoners kunnen ondersteunen bij een duurzame uitstroom naar betaald werk.

2. *Participatie*

Ook al is de vangnetuitkering een financieel instrument, het aanvragen ervan heeft een stimulerend effect op het participatiebeleid van gemeenten. Door de voorwaarden die aan de uitkering zijn verbonden, worden gemeenten aangemoedigd om actief beleid te voeren dat de arbeidsdeelname van bijstandsgerechtigden bevordert.

3. *Inclusie*

Dit voorstel draagt bij aan een inclusieve samenleving door kwetsbare groepen zoals jongeren met psychische problematiek en inburgeraars een kans te geven om zich te integreren en uiteindelijk zelfstandig te kunnen functioneren op de arbeidsmarkt.

Dit voorstel past binnen de begroting

	Voorstel	Begroet	Verschil	Gevolgbudget	Naam Product
Uitgaven			€0	minder uitgaven	
inkomsten	€41.699		€41.699	extra inkomsten	Rijksuitkering BUiG
Totaal	€41.699	€0	€41.699	over op begroting	

Bovengenoemde bedragen betreffen incidentele inkomsten.

Bovengenoemd totaal verschil wordt aan de raad bekend gemaakt via: de jaarrekening

Het voorstel is dit toe te voegen aan het jaarresultaat.

Er is een minimaal risico op afwijzing door het ministerie

Toelichting

In september 2024 is de definitieve Buig uitkering 2024 ontvangen. Deze is meegenomen in onze najaarsnota 2024. In de toelichting hebben wij toen gemeld dat er mogelijk gebruik moet/kan worden gemaakt van de vangnetregeling. Op basis van de eerste aanlevering van de cijfers 2024 aan het ministerie blijkt dat wij een beroep kunnen doen op de vangnetregeling

Extra toelichting te verwerken in voortgangsrapportage:

Aanvraag vangnet participatiewet 2024

Aanpak/uitvoering

1. Het aanvraagformulier dient uiterlijk 15 augustus 2025 ingediend te worden bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet.
2. De onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet beoordeelt of een verzoekende gemeente aan alle geldende procedurele en inhoudelijke voorwaarden voldoet.
3. Vervolgens adviseert de toetsingscommissie de minister van SZW over de te nemen beslissing. De minister neemt in beginsel het advies van de commissie over.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

D.nummer	Documentnaam	Geheimhouding	Actieve openbaarmaking
D.296300	Bijlage 1. Ingevuld aanvraagformulier basis VU 2024	Openbaar	

D.296381	Bijlage 2. Checklist gemeenteraden bij de aanvraag vangnetuitkering	Openbaar	
----------	--	----------	--

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

Z.D.M. van den Boogaard
Secretaris

M. Jansen-van Harten
Burgemeester